

Lehtori Armas Hämäläinen, katsoi Vesannon
(ennen Rautalammin) Närhinsaaresta, ehdotuksesta
kävi, kautamaitale Rautalammin Kierimäellä
Viitasaarelle, elok. 26 p. 1927 tarkastamaan prinssiä
kiviteitä muinaisjäänäintä Närhinsaaren ympäri-
tällä. Närhinsaari on isoikko saari pohjoisessa Korneveden
länkirannalla, Temin edustalla. Saarella oleva samann-
niminen talo kuuluu Närhilän kylään ja tänä vuode-
n alusta Vesannon pitäjään, astuaan tähän asti Rautalampea.
Iso kivisaunio on Närhinsaaren taloon kuu-
luvassa Hässäressä. Saunio on itäisiä Närhinsaaren ete-
läpään itäpuolella olevista jikkusaarista. Saunio on saaren
korkeimmalla kohdella, sen pohjoisrannalla, kallioperustal-
la, joka keli saunioon pohjoispuolella viettää jyrkkäntais-
ti järveen. Sen suuruus on 9,5 (ESE-WNW) x 8,5 (SSW-WWE) m,
korkeus 0,6 m. Saunio on pahoin mullistettu, ke-
kettä kuopalle onlkeim pohjois puolelta, jengotta. Kivet
ovat onimväkseen miehen nostamaisia, mutta isompiakin
Kiviä on, m. m. näkyv. mitä useampia saunio kestii-
linjansa, lähempänä sen luoteispuolella, Närhilä isosta kivi-
stä on kaksi kulmikkaa, ikäänkuin muodosteen peanar-
kun katkelmaa. Saunio valokuvattiin. - Pohjoisessa Korne-
veden rannoilla ja saarilla on muitakin samantapaisia
Kivisaunioita. Yhtä kävi katsonaan Rautalammin Kar-
huvuonemessa (ks. Rautalammi, Top. ark.). Toisista on tietoa
m. m. "Suomenmaassa" (III osa, s. 74). Ne ovat onahdellisesti
hautasaunioita ja kuuluvat a. s. lapinsaunioihin (vrt. Viit-
saaren Rautalan saunioin tutkimuskeskuksesta v. 1927 Top. arkis-
tossa).

Lapiiniemi on oikeastaan pieni, 50 x 20 m laaja
kalliosaari, jonka pohjois puolelta yhdistää mantereeseen,
samoin Närhinsaaren talon onnalla, Korneveden lu-
oteisrannalla lähellä Närhinsaaren pohjoispuolelta. Saunio
on järven, jonka laskuväylä lähtee järven eteläosasta,
pohjois osasta, se on vielä muutamia satoja vuotta sitten

ilmeisesti ollut täynnä veden ympeäroimaa, ~~mutta~~ on
bitterimmän maankohoamisen vaikutuksesta maste-
reeseen kääntynyt. Saaren suunta on jokseenkin etelä-
grahjoisen, mieman SSE-NNW. Sen eteläpäätä, aivan lä-
hellä vettä (n. 6 m:ä saaren eteläkärjestä), Turkin enen-
giä kuin 10 m:n veden pintaa ylempänä, on aivan
sammaltautunut ja varustunut Kivisauna(?),
kerkoina syvä kuoppa, 2,75 (S-N) x 2,50 m laaja
ja vajaa 1/2 m korkea. Täällä saunioista n. 25 on
grahjoiseen eli ontelkein luoteeseen on kallioilla, eikä
sen korkeimmalla kohdalla, n. 3-4 m veden pintaa
ylempänä aivan maastunut, epäselvä Kivisauna
Liesisauna, 2,75 (S-N) x 2,00 m laaja ja vain n. 1/4
m korkea.

Harinkaan laivalaituri Luona Keitelelen
rannalla, Vesamon Harontaipaleen kylässä, huomasin
(lok. 27 p:nä laivaa odotellessani) sekametsäma-
aseampia sammaltautuneita pieniä kivisaunioita,
joista jotkut olivat koottuja isompien kivien juureen.
Enin osa saunioista on laivalaiturille tulevan maan-
tien eteläpuolella, Savon osuuskaupan myymälän
takana, mutta ainakin yksi saunio on tien grah-
joispuolellakin, aivan lähellä tieltä. Vaikuttavat
kivisaunioilta ja maanlaatuksi paikalla on kas-
kesmaaki sopivaa. Seudulla onkin - oiiin korostiiin
- ollut aikaisemmin pari bitterimmän hävinnyttä
taloa.

Helsingissä marraskuun 21 p. 1927.

Aarne Jurosaari.

lev. 6602.

Vesanto, Närhinsaaari, Häsäsaaren kiivirauunio kaakosta päin nähtynä. Taustana Konnevesi. Osa rauuniosta on metrin varjostamana. Valok. A. Europaeus 26/8 1927.
Ks. kertomusta Lem. sivulla!

lev. 6603.

Sama rauunio kiviin yllä, itäkoilliselta nähtynä. Valok. samoin kuin ed.